

**HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM**

Justiitsministeerium

Teie: 8.08.2024 nr 10-4/5991-1

Meie: 12.09.2024 nr 8-5/24/3430-2

Vastus pöördumisele

Eelnõude väljatöötamisele esitatavad nõuded on mõistlikud ning Haridus- ja Teadusministeeriumi hinnangul ka vajalikud. Bürokratia ei kaasne mitte niivõrd Vabariigi Valitsuse 22. detsembri 2011. a määruse nr 180 „Hea õigusloome ja normitehnika eeskiri“ rakendamisega praktikas, vaid ebavajaliku õigusloomega, millest ühiskonnale olulist tulu ei teki ning mille ettevalmistamine on seejuures kallis, nõudes nii inimeste aega kui märkimisväärset finantsressurssi. Väljatöötamiskavatsuse mõte on olnud ulatuslikum muudatustega kaasnev ühiskonnale tekkivate mõjude analüüs. Praktikas on väljatöötamiskavatsusest aga tihti kujunenud vahend, millega õigustatakse probleemi lahendusena vaid regulatiivset lahendust, isegi kui mitteregulatiivsed lahendused on sobivamad ja võimaldavad regulatiivse lahenduse kõrval probleemi samuti mõistlikul viisil lahendada. Sageli jääb mulje, et regulatiivsete lahenduste alternatiive ei jõuta piisavalt analüüsida ja igale väljatöötamiskavatsusele järgneb tingimata regulatiivne lahendus (eelnõu), mida vaevalt, et saab pidada mõistlikuks. Seetõttu tuleks tulevikus aktsepteerida väljatöötamiskavatsuse koostamise järgselt ka lahendust, mis ei seisne õigusakti eelnõu väljatöötamises.

Korraldusliku teemana saab lisada, et varem nimetatud Vabariigi Valitsuse määruse §-s 15 sätestatakse, et seaduseelnõu keelekasutus peab vastama eesti kirjakeele normile ning seaduseelnõu keel peab olema selge, ühetähenduslik ja täpne. Sellest johtuvalt toimetatakse keeleteimetajate poolt seaduse eelnõu teksti nii eelnõu väljatöötanud ministeeriumi, Justiitsministeeriumi, Riigikantselei kui ka Riigikogu kantselei keeleteimetajate poolt. Seega vähemalt nelja erineva keeleteimetaja poolt. Selline praktika, arvestades seejuures, et keeleteimetajate tähelepanekud ja seisukohad tihti ei kattu, ei ole mõistlik olemasoleva ressursi kasutus. Seetõttu tuleks edaspidi kaaluda lahendust, kus keeleteimetamine eelnõule tagatakse vaid eelnõu väljatöötaja ning maksimaalselt ühe eelnõud kontrolliva riigiasutuse (Justiitsministeerium või Riigikantselei) poolt.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristina Kallas
minister

Indrek Kilk 735 0144
indrek.kilk@hm.ee